

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt.
Atskiras numeris 30 centų visiems.

Skelbimai: petito eifutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Neprtklausomybės Aikštė.

26 (370)

Kaunas, 1926. m. birželio m. 23.–29. d.

VIII. metai.

Naujas Krašto Apsaugos Ministeris pulk. ltn. Juozas Papečkys.

Birželio m. 15. d. Respublikos Prezidentas patvirtino naują Ministrų Kabineta. Šin kabinetan Krašto Apsaugos Ministerio pareigoms pakviestas pulk. ltn. Juozas Papečkys, kuris birželio m. 16. d. priėmė ministeriją.

P. I. Papečkys gimė 1890 m. I. I. Mariampolės apskr., Sumskų val., Puskepurių kaime, ūkininko šeimoje. 1910. m. baigė Marijampolės klasinę gimnaziją ir 1916. m. Maskvos universiteto teisių fakultetą.

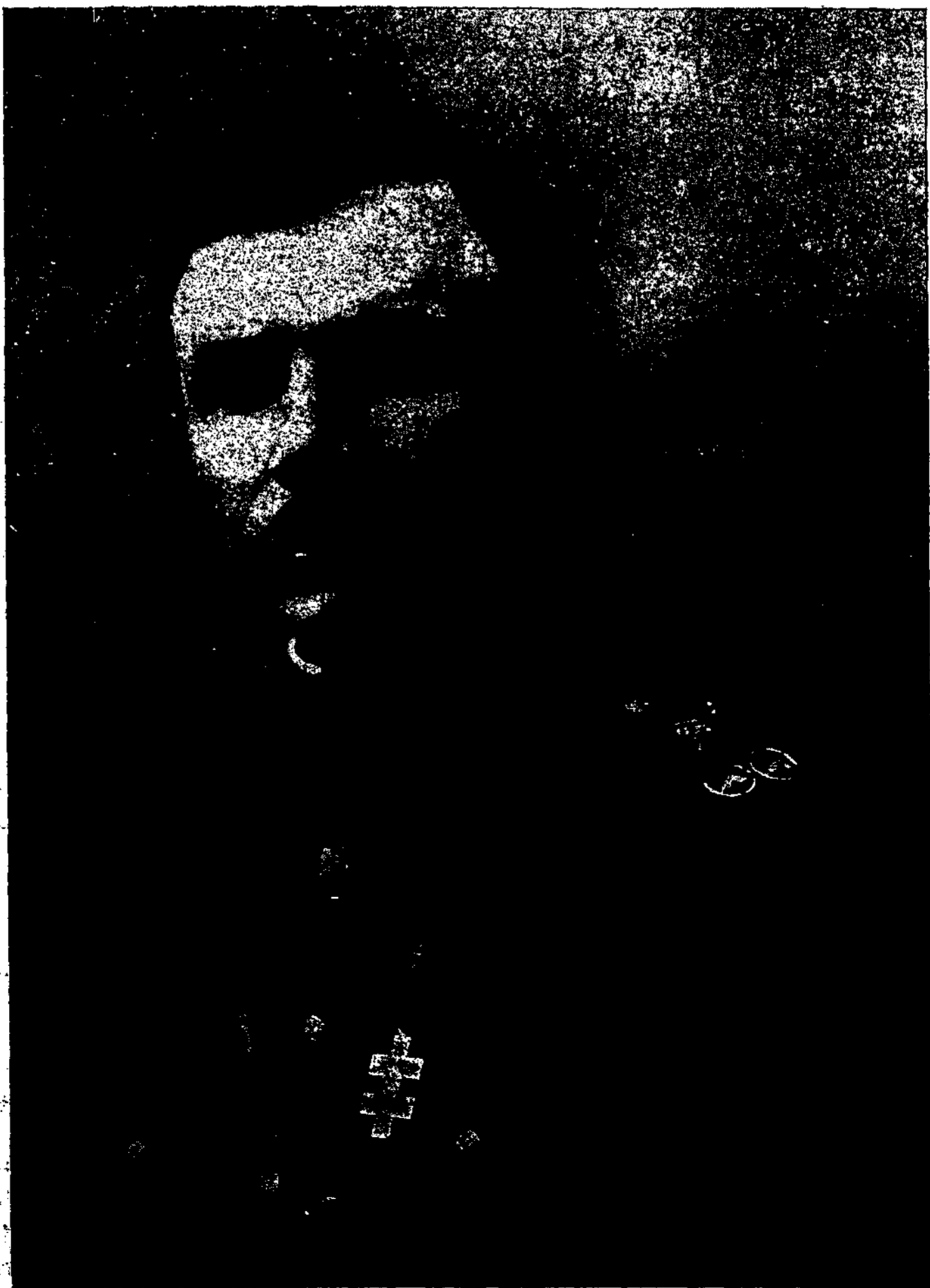
Tais pačiais metais buvo paimtas rusų kariuomenėn. Iš karto tarnavo eiliniu kareiviu 57. Tveriaus pėstininkų pulke, bet vėliau buvo komandiruotas į Maskvos Aleksiejaus karo mokyklą, kurią baigęs buvo pakeltas į karininko laipsnį ir tarnavo rusų kariuomenėj iki 1917. m. spalio m., kada bolševikai paėmė valdžią į savo nagus. Vėliau buvo mobilizuotas į rusų gen. Denikino kariuomenę, kovojusią prieš bolševikus.

1919. m. pabaigoj p. I. Papečkys sugrįžo Lietuvon, drauge parsiveždamas arti 40 lietuvių tremtinių. Įstojęs Lietuvos kariuomenėn buvo paskirtas į ką tik suorganizuotą Armijos Teismą valstybės gynėjo padėjėju. Čia savo pareigose pa-

sižymėjo, ypač garsioj „peoviakų“ byloj, kuri buvo iškelta slapta lenkų organizacijai už 1919. m. ruošą sukilimą Lietuvoj. Už sakyta gerai atliktą žygi liko apdovanotas „Vyties kryžiaus“ karo ordinu.

1921. m. buvo paskirtas Krašto Apsaugos Ministerijos juriskonsultu, 1922. m. II. 20. krašto apsaugos ministerio padėjėju ir šiose pareigose išbuvo iki 1926. m. eidamas drauge nuo 1924. m. pradžios Krašto Apsaugos Ministerijos Ūkio ir Finansų Valdybos viršininko pareigas. Pastaruoju laiku iki liko pakviestas ministerio pareigoms, buvo Krašto Apsaugos Ministerijos teisių patarėju.

P. I. Papečkys žinomas ne vien kariuomenės tarpe, bet ir visuomenės. Be savo tiesioginių kario pareigų taip pat dalyvauja ir visuomeniniame gyvenime. Būdamas dar studentu dirbo Maskvos Lietuvių Studentų Draugijos Valdyboje, dalyvavo moksleivių žurnale „Aušrinės“ redakcijos kolegijoje, tvarkydamas dailiosios literatūros skyrių, dirbo Maskvos ir Kaukazo lietuvių tremtinių komitetuose ir kitose lietuvių draugijose. 1908. m. dar gimnazijos

Krašto Apsaugos Ministeris pulk. ltn. Juozas Papečkys.

skvos ir Kaukazo lietuvių tremtinių komitetuose ir kitose lietuvių draugijose. 1908. m. dar gimnazijos

laikuose rusų buvo patrauktas teisman už dalyvavimą lietuvių tautiniame judėjime ir 6 mėnesius išlaikytas Kalvarijos kalėjime.

Grįžęs Lietuvon taip pat uoliai dalyvauja kariuomenės ir visuomenės organizacijose. Praeitais metais išrinktas Karo Mokslo Draugijos pirmininku ir šiemet karininkų Ramovės seniūnų tarybos vicepirmininku. Jau kelinti metai dirba Lietuvos Teisininkų Draugijoje ir Meno Kūrėjų Draugijoje — vicepirmininku. Taip pat

yra žinomas ir mūsų literatūroje, ypač dailiojoje, kur pasirašinėja slapyvardžiu Juozas Rainys. 1922. m. sutvarkė Karo Baudžiamąjį Statutą, kurį išleido Karo Mokslo Skyrius.

Reikia tikėtis, kad šis nepailstantis darbininkas, atsistojęs kariuomenės priešakyje, sugebės mus vesti jau pramintais keliais į tolimesnį stiprėjimą, tobulėjimą ir garbę.

Tvarkykime santykius savo tarpe.

Santykių klausimas žmonių gyvenime yra vienas svarbiausių. Nuo to kaip jisai yra išspręstas ir įgyvendintas bet kurio visuomeninio junginio (draugijos, sąjungos) dalyvių tarpe priklauso ne tik tai panašaus vieneto darbingumas lankstumas, drausmė, bet taip pat ir jo narių gerbūvis. Jei santykiai glaudūs, pastovūs ir aiškūs vieni bus darbo vaisiai, jei palaidi, neaiškūs ir silpni visai kiti. Ši taisyklė yra tiek pat svarbi draugijai, brolijai, kaip ir šimteriopai didesniai vienetai kariuomenės tarpe.

Ir nenuostabu. Žmonės juk negyvena palaidi tartum smėlyno grūdėliai. Žmonės turi savo tikslų, jiems vykinti jie buriasi į tam tikrus mazgus, junginius, o susibūrę savaimė tuomet tikrai sėkmingai gali veikti, užbrėžtus tikslus kūnyti, kai jų tarpe nusistovi tam tikri ryšiai. Tie ryšiai turi būt juo aiškesni, juo taresni tenai, kur svarbesnis visuomenės tikslas norima pasiekti, kur kiekvieno dalyvio valia reikia bendra visiems kryptim nustatyti. Tokiu junginiu valstybėje yra kariuomenė. Del to santykių klausimas jos tarpe, jeigu jis bendrai yra svarbus, čia įgija didžiausios reikšmės ir dar labiau, negu kitur yra reikalingas aiškumo. Taigi kokie santykiai turi būt mūsų tarpe, žiūrint pirmučiausia viršininko ir valdinio ryšius?

Yra nuomonių, kad esą juo toliau nuo valdinio laikysis, juo bus geriau. Panašaus santykiavimo pasekmė paprastai būna atitolumas vieno nuo kito, atšalimas, pagrįstas paslėptu sielos gelmėje vienos ir kitos šalies nepasitikėjimu. Tokie viršininkai puskarininkiai ir viršilos žiūri paprastai į savo valdinius iš aukšto, mažą parodo širdingumo, viską atlieka valdinio asmens atžvilgiu šalta, nesileidžiant į artimesnį su juo pasikalbėjimą, pasiteiravimą, ką jis mano, ką galvoja. Panašūs valdiniai, suprantama, atjausdami savo padėtį irgi negali kitaip žiūrėti į viršininką, kaip į tolimą, o kartais dargi visai svetimą jiems žmogų, kurio asmens atžvilgiu jie taip pat tampa abejingi, šalti. Žodžiu tarp valdinio ir viršininko panašiais atvejais įvyksta tas pat kas tenka žmonėms patirti žiemą, kai saulė nuo žemės atitolsta: šalta visiems, visi ieško kur nors pasišildyti. Tas pat ir čia matyt. Užtat visai netenka kalbėti apie tai, kad panašūs santykiai būtų geri. Priešingai juo toliau vieni nuo kitų laikosi, juo mažiau tokį santykiavimą reikia laikyti pageidaujamu ir sveiku.

Šalia tik atpasakotos nuomonės esama ir kitos pažiūros, būtent, visai nesiskirti nuo valdinio, būti su juo „za pani brata“, kaip žmonės sako. Šioks santykiavimas yra ne daugiau vertas, negu per didelis atitolinimas, nes per daug saulei prišartinus susilaukiama tu pat pasekmių, kaip ir per daug atitolus. Jei nuo šalčio žmonės gali sušalti, tai ir nuo šilimos nesunku galvoti susilaukti. Del to viršininkas per arti valdinio atsistojęs gali kaip toksai visai išnykti, susilyginti su visais, kas prieštarauja jo paskyrimui: būti viršininku, vadovauti valdiniams. Kai pirmuoju atveju, iš tolo laikantis, per daug iškyla skirtumai tarp viršininko ir valdinio, tiek antruoju jie visai išnyksta. O tas yra taip pat nesveika, taip pat netinka mūsų gyvenimui. Kas gi daryt?

Reikia laikytis vidurio: nesišalinti nuo valdinio, nežiūrėti į jį iš aukšto, bet ir nesiartinti tiek prie jo, kad iš viršininko pačiam valdiniu tapti. O taip visuomet gali atsitikti. Juk jeigu galvos neklauso kojos, tai kojų turi klausyti galva, nes tokios padėties, kad vieni kitų neklausytų, būtų visai savarankiški, niekad nebuvo ir nebus. O jei ir atsitiktų kada nors, tai tuomet netektų ir apie visuomenę ir apie visuomenišką tvarką kalbėti, tai būtų netvarka, anarchija. Bet kaip tas „vidurys“ suvokti, kaip viršininkas laikydamasi jo turi su valdiniu elgtis?

Visi mes esame Lietuvos vaikai, visi esame žmonės, štai pagrindas, kuriuo turi būt laikomasi norint „vidurio“ paslaptį susekti. Nepravardžiuok vaikino „tu“, jei statute pasakyta „tamsta“, nevadink jį asilu, kai jis yra žmogus. Nebark be reikalo, nesikoliok. Būk griežtas, bet teisingas. Jei visi lygūs prieš šalies įstatymus, tai ir bausdamas nė vienam nusikaltusiam nedaryk išimties, hausk visus, kas tikrai yra nusikaltęs, laikydamasi tokio saiko, kad labiau nusižengęs gautų daugiau, o mažiau — mažesnę pabaudą, žodžiu sulig Jurgiu ir kepurė privalo būt pasiūta. Nuolatos rūpinkis valdiniu, stengdamosi suprasti ir patenkinti ne tikrai kūno, bet ir jo sielos reikalus. Būk jam visur pavyzdžiu. Tokiu reikia būti kiekvienam puskarininkui, santykiaujančiam su valdiniu tarnyboje.

Kai del netarnybinių santykių, tai jie irgi turi būti pagrįsti mandagumo ir žmoniškumo taisyklėmis, nelaikant valdinio „za pani brata“ ir nesišalinant nuo jo. Jei tarnyboje, tai jau labiau netarnyboje nė vienas viršininkas negali naudoti savo padėties asmens reikalams, paversdamas valdinį savo siekių įrankiu. Nė vienam, kas kreiptųsi, prašydamas patarimo ar nurodymo neatsisakyti jį suteikti. Visą laiką reikia atminti, jog valdinys nėra mašinos dalis, nėra tikrai įrankis, o žmogus, kuris šalia jam pavestų pareigų turi dar ir kitų norų, kitų siekių, o be to turi širdį yra jautrus ir jei visko gerai neapriečia savo protu, tai užtat moka viską pagauti jausmu. Ši apystova santykius nustatant yra labai svarbi ir jos niekad nereikia pamiršti.

Dabar kai del mūsų tarpe vyraujančių santykių, tai reikia pasakyti, jog jie toli gražu nėra visur vienodi ir lygūs. Labai daug yra davinių, kurie rodo mūsų atitolumą, mūsų pasakyčiau, žiaurumą vienas kito atžvilgiu, o tas yra nesveika ir negera. Todėl santykių klausimu turime rimčiau susirūpinti ir juos neatidėliodami taisyti.

Jt.

Kiekviena meilė yra žmogaus sielos šventenybė, bet visų didžiausia šventenybė — tėvynės meilė. Ji pagrįsta milijonais kruvinių ašarų, milžiniškais paslaukavimais ir darbais, tūkstančiais metų kovos ir darbo del jos.

Lietuvos sukilėlių vadas pulk. Serakauskas. 1863. m. birželio mėn. 27. d. rusai jį pakorė Lukiškio aikštėje, Vilniuje.

Lietuvos gyvenimas.

— **Naujas Ministerių Kabinetas.** Birželio m. 15. d. Respublikos Prezidentas patvirtino M. Sleževičiaus sudarytą Ministerių Kabineta. Naują kabinetą sudarė: ministeris pirmininkas, teisingumo ministeris ir einantis užsienio reikalų ministerio pareigas — M. Sleževičius, finansų ministeris — A. Rimka, vidaus reikalų ministeris — Vl. Požela, krašto apsaugos — pulk. lttn. J. Papečkys, švietimo — prof. V. Čepinskas, žemės ūkio—agr. dr. Jurgis Krikščiūnas, susisiekimo— inž. Tamoševičius.

Nuo sakytos dienos nauji ministrai pradėjo eiti savo pareigas.

— **Krašto Apsaugos Ministerija** įnešė į Ministerių Kabineta įstatymo projektą apie karių teises, pareigas ir privilegijas.

— **Vyriausybės darbai.** Sveikatos Departamentas šiais metais mano įsteigti įvairių ligoninių. Kalvarijoje statoma psichiatrų ligoninė, kurioje tilps 500 ligoninių. Rudenį, tikimasi, galės ligonius iš Tauragės pergabenti į Kalvariją. Iki šiol Tauragėje ligoninė buvo ankšta, nes tilpo vos 200 ligoninių.

Varenoj remontuojamas buvusias karininkų klubas, kur bus gydomi džiovininkai. Kovai su džiova Sveikatos D-tas paskyrė 50.000 lt. ir rengia 1 sanitarijos punktą, 3 džiovos tyrimo įstaigas, 1 vasaros vaikų koloniją. Akių klinikai paskirta 298.000 lt. ir ji bus statoma Karo Ligoninės sode.

— **Okupuotoji Lietuva.** Baudžia lietuvių redaktorius. Lenkai traukia teisman „Vilniaus Aido“ redaktorių už straipsnį, kuriame jis aprašo apie 1905. m. įvykusį Vilniaus Seimą ir jo nutarimus.

Mat, lenkams baisu, kai iš Seimo nutarimų matyti, jog Vilnius yra Lietuvos sostinė.

— **Neleidžia lietuvių ūkininkams susivažiuoti.** Pavergtos Lietuvos ūkininkai lietuviai prašė lenkų vyriausybės, kad ji leistų jiems Vilnių susivažiuoti. Bet lenkų valdžia neleido.

— **Daužo lietuviams langus.** Lenkų gimnazistukai išdaužė lietuvių gimnazijai Vilnių langus.

— **Mokosi lietuvių kalbos.** Pastebėta, kad pastaruoju laiku Vilnių lenkai pradėjo mokytis lietuvių kalbos. Sakosi, netolimoj ateity reikšią mokėti lietuviškai.

— **Lenkai nužudė lietuvi.** Lenkų pasienio sargyba įsiveržusi į Trumpalio kaimo (Suvalkų apskr.) ūkininko Kemerio grįčią, suėmė sakytą ūkininką ir išvedusi iš namų nužudė. Kaltės jokios nerasta. Nužudė tik dėl to, kad Kemeris buvo darbštus ir energingas lietuvis, kuris visą laiką krito lenkams į akį. Tuo būdu jie ir nutarė atsikratyti jiems nepakenčiamo, anot jų žodžių, „litvomano“.

— **Įvairios žinios.** Tyrinės ežerus. Universiteto profesorių grupė š. m. liepos m. 1. d. rengia mokslinę Lietuvos ežerams tyrinėti ekspediciją. Pirmučiausia tyrinės Alytaus apskr. Metelių ežerų grupę, kuri siekia arti 4200 ha. Sakyta ekspedicija tyrinės ežerų gilumą, jų dugną, gyvius, vandens savybes, augmenis ir t. t.

— **Suomiai Lietuvoje.** Birželio m. 17. d. atvyko į Kauną 4 Suomijos šaulių sąjungos atstovai: pulkininkai Malmbergas ir Hågglundas ir majorai Ekholmas ir Vegelius, Kaune jie viešėjo kelias dienas.

Visi keturi didžiojo karo metu yra tarnavę buvusiuose suomių savanorių pulkuose Vokietijoje, vėliau kovoję dėl Suomijos nepriklausomybės ir užėmę aukštas vietas suomių kariuomenėje.

V. Šaulių susivažiavimas. Birželio m. 17., 18. ir 19. d. įvyko Kaune šaulių būrių atstovų susivažiavimas. Pirmą dieną susivažiavimas pagerbė žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės šaulius ir partizanus. Paskum susivažiavimą sveikino mūsų vyriausybės ir kariuomenės atstovai ir įvairios organizacijos. Gauta pasveikinimų iš gudų ir ukrainiečių. Taip pat pasveikino Lietuvoje apsilankę suomių karininkai. Suvažiavime Vilniaus klausimas buvo be galo jautrus, nes kam

Panika.

(Žiūr. „Kario“ 25. nr.)

Bėga visi... Bėga kaip kas išmano, kaip kas nujėgia... Visiems dabar vadovauja kulkosvaidžio balsas. Kulkosvaidis kulkosvaidis... skamba ausyse... kulkosvaidis... antrina sutankėjęs širdies plakimas, kulkosvaidis... kužda artėjančio ryto blaivomas dangus, kulkosvaidis... pritaria kojos...

Ir nenuostabu, kas nežino ką vertas yra tas demoniškas tvaksėjimas ta-ta-ta, kiek iškrečia šposų kulkosvaidžio žiotys kautynių lauke, kas nesupranta kiek yra bejėgis prieš jojo nasrus nuginkluotas žmogus...

— Oi... gelbėkit... gelbėkit, negaliu... oi... dejuoja sukniubęs atkalnės pakriaušyje tamsus siuletas... „Gelbėkit!“ maldauja nelaimingas... Bet kas jį dabar gelbės, kas sustabdys įsisiūbavusias kojas, kurios stumte stumia bėgti vis tolyn, tolyn lygi pat pasaulio krašto... O, tos kojos, tas vyriausias bėgančiųjų ginklas už būvį... Jei ne jos, gal žmogus būtų daug pastovesnis, išvermingesnis, gal labiau išmokytų gerbti save, goduoti savo veislę ir vardą...

— Palaukit vyručiai... dėl Dievo meilės palaukit... padėkit prikelti vežimą... šaukiasi pagalbos apsivožusios pakriaušėje gurguolės viešpats... Bet viskas veltui... Nieks jo neklauso ir nemano klausyt. Nieks dabar jau nepajėgia sustabdyti kojų, jei ir kažin kaip norėtų... Jos dabar viešpatauja...

Bet štai ir palapinės matyt, štai stovykla... Tik ar verta ties ją apsistoti, dungso vyrų galvoje. Ar nereikėtų dar toliau skalbti, juk kojos dar taip lengvutės, taip nori toliau dar bėgti?

Tamsta vade... tamsta vade, kelkit... bolševikai užpuolė... tamsta vade... — Ką užpuolė, kur?— miėguistu balsu prabilo pašokęs iš guolio šimtinės vadas.

— Visą laiką mus vijos... vos spėjom perbėgt... O iš kulkosvaidžio pylė kaip iš viedro... Bekasovą visai užmušė, o Jermoliną sunkiai sužeidė... patys matėm... Štai dar bėga...

— Na, kas ištiko jus, vyrai, ko taip skubinat?— klausia prišokusius kazokus.

— Bolševikai užpuolė, tamsta!.. dusliu balsu atreportavo vienas atbėgusių vyrų. Jie netoli jau... visą laiką šaudė?

— Kur šaudė?

— Čia, va, — pirštu parodė j rytų šalį kazokas.

— Nei šaudė, nei ką, verčiau nemeluokit. Vis tik būtų buvę girdėt, o dabar nė vieno garso... Jei atėjot pranešt, tai žmoniškai pasakykit kas buvo. Dabar nei šis, nei tas, tikra sarmata...

— O ten, va, ar ne grandinė ateina tamsta vade?

— Kur?

— Ogi ant kalniuko lipa, — paženklindamas grandinės vietą pirštu tvirtino kitas kazokas.

— Nei ten grandinė, nei ką. Bėga keli vyrai ir viskas. Jūs patys tur būt visus įbauginote, o dabar saviškių nepažįstat. Dabar jums ir grandinės vaidinas...

tik paminėjus apie Vilnių ir jo vadavimą, visuomet buvo karštai plojama.

Antrą dieną išrinko įvairias komisijas ir centro valdybos pirmininkas darė pranešimus. Po to visi suvažiavimo dalyviai nuėjo pas Respublikos Prezidentą. Prezidentas priėmė šaulių parada ir pakvietė visus dalyvius arbatai. Vakare aplankė Karo Muziejų ir uždėjo vainiką ant paminklo žuvusiems dėl nepriklausomybės.

Paskutinę dieną ėjo įvairių komisijų pranešimai, priimama sąmata ir išrenkami nauji organai. Sureduojami pasveikinimai vyriausybei, kariuomenei ir kt. Pareikštas protestas prieš lenkų begėdiškus žygius dėl uždarinėjimo lietuvių mokyklų Vilniaus krašte ir tt.

Suvažiavimo gale senoji sąjungos valdyba perdavė naujai valdybai sąjungos vėliavą.

— *Žydukai užsimanė pašurmuliuoti.* Birželio m. 12. ir 13. d. iš kažkokių pakampių susirinkusių žydukų ir žydelkaičių būrys sumanė Kauno gatvėmis pašurmuliuoti. Sekmadienį, birželio m. 13. d. jie išdrįso net su raudonais skudurais, rusiškai ir žydiškai išmargintais, išeiti į gatves. Praeidami užkabinėjo praeivius ir kėsinosi net numušinėti kepures. Tačiau neilgai jiems teko smaguriauti. Užtikę tokius, nuo kurių patys vos sveikus antausius išnešė, susigriebę, kad blogai gali išeiti, spruko į tas pačias pakampes, iš kurių buvo išlindę.

Bet vėliau policija sakytus triukšmadarius palengva aprinko ir pasodino „žaliojon pailsėti“.

Kojų prakaitavimas.

Raugiamas mūsų kaimuose sūris neturi jokio biauaraus kvapo. Bet yra ypatingi sūriai, kurių mūsų kaimiečiai nevalgytų. Juos dirba ypatingose gamyklose, ir jie turi biauurų kvapą. Kai kuriems teko matyti vokiečių kareivius okupacijos metu valgančius kažkokią dvokiančią košę — sūrį. Prasčiau pagaminti tokie sūriai ir dar nevisai išrūgę sudaro labai nemalonų kvapą ir tuojau užteršia dvokimu aplinkinį orą. Tokiu oru kvėpuoti nė vienas nenori.

Tai čia yra sūris, kurį žmonės valgo ir kurį daug kas mėgsta. Jo kvapas dėl to turi būti kenčiamas.

Bet jeigu tenka sėdėti greta tokio žmogaus, kurio kojos panašaus sūrio kvapu atsiduoda, tai tas sudaro didelį nemalonumą, nes iš to kvapo jokios naudos nėra, vien tik žala. Tokios prakaituojančios ir blogai dar laikomos kojos iš tiesų turi biauurų kvapą, panašų į minėtus įvairius smirdinčius sūrius.

Žmogus, nemokėdamas ar tingėdamas tinkamai laikyti prakaituojančias kojas, nors jis pats būtų geriausias žmogus, būtų draugingas, meilus, doras, pavyzdingas kareivis, bet darosi nepakenčiamas kitiems

žmonėms, kurie turi greta jo sėdėti, šalia jo miegoti ar daryti kokius nors pratimus, kurie verčia žmogų daugiau prakaituoti.

Jeigu tokia yda yra pasireiškusi dideliame laipsnyje, tai kur tik toksai žmogus nebūtų, visur jis orą greitai sugadina. Tas oras įsiskverbia į visus kambarįje esančius daiktus ir dar stipriau ir ilgiau užsilieka kambaryje.

Patsai tokių kojų savininkas pripranta prie savo biauaraus kvapo ir jį ne taip smarkiai užuodžia, jam tas kvapas neatrodo toks šlykštus, kaip kad kiti tą kvapą atjaučia. Dėl to dažnai ir atsitinka taip, kad prakaituojančios kojos lieka netinkamai laikomos.

Jeigu prakaituojančioji koja laikoma netinkamai, tai ji visa iššunta. Iššutusi sumirkusi koja yra daug lepesnė ir jeigu tenka daugiau pavaikščioti, tai ji greitai pavargsta, greitai atsiranda nugrauzimai, kurie tuojau virsta pūliuojančiomis opelėmis, nes prakaituotame, blogai laikomame aute yra pilna pūliavimo bakterijų.

— Tamsta vade, atvežiau sužeistuosius, kur įsakykit gabenti, atraportavo pribėgęs jaunas kazokas Mironovas.

— O kelis jų atvežei?

— Tris, tamsta vade!

— O kur jie sužeisti?

— Vienas į galvą, o kiti tikrai nežinau! — atšovė Mironovas.

— Gerai, aš tuoj pažiūrėsiu!

Tikrai gurguolės dugne, kaip ažuolai gulėjo trys vyrai. Vienas jų buvo kraujuotas, sunkiai dejavo, o kiti jokiais ženklais savo skausmų nereiškė.

— Na, kaip laikotės vyrai? — paklausė jų vadas.

— Ne kaip tamsta! Bekasovas dar gyvas, bet jį labai smarkiai gribštelėjo, o mums irgi kliuvo...

— Na mat, o man pranešė, kad jis jau užmuštas!..

— Ne, tamsta, jam tik galvą įlaužė, o mums vienam koją, o kitam strėnas sutriuškino...

— O kas taip sutriuškino?

— Kulkosvaidis, tamsta vade!..

— Na, gerai. Aptvarsčius visus nugabenti į Tatiščinos bažnytkiemį, į ligoninę, o jei dar atvežtų, praneškite man!

— Klausau, tamsta, — atšovė čia pat stovėjęs feldšeris, kuris šiuo tarpu tvarstė Bekasovui galvą.

Po to vadas pasuko savo palapinės link, ties kuria šiuo tarpu stovėjo keleta naujai atvykusių kazo-

kų, pasišaukė vieną būrininkų ir jam išaiškines uždavini, vėl prigulė ant šiaudų čiulpdamas savo mylimą pypkę. Jisai dabar buvo giliai susimąstęs. Viena vertus jam atrodė, kad bolševikų jokio puolimo nebuvo, kad žmonės taip sau išsilakstę, o antra vertus, ypač sužeistieji sakyte sakė, jog čia ko tai būta, nes iki šiol dar nebuvo pašautas nė vienas žmogus. Juo labiau, kad karininkas, kuris buvo išvykęs su žmonėm geležinkelio rausti dar negrižo, o kazokai lyg susitarę giedojo vieną giesmę.

— Tamista, vade, galima? — kažkas paklausė už palapinės durų.

— Prašau.

— Tamista vade, aš norėjau pranešti dėl sužeistųjų, pradėjo įžengęs į palapinę feldšeris.

— O ką?

— Mat, tamsta vade, labai keistos žaizdos. Bekasovui, tiesa pakaušis pralaužtas, bet labai abejotina, kad tai būtų kulkos padaryta, o kai dėl likusiųjų dviejų, tai jų kūno paviršiuje jokių sužalojimo žymių nerasta. Vienas jų tikrai strėnų visai nevaldo, o kitas kojų negali pajudinti iš vietos: abi ties keliais pralaužtos. Tai aš tiek tikrai norėjau tamstai pranešti. Galiu eiti, tamste vade?

— Gerai, o ką jie pasakoja, kaip aiškina sužeidimo priežastį?

— Nesuprasi, tamsta vade! Vienas sako, bolševikų raitelis jį prisivijęs norėjo kardu kirsti, dėl to jis kri-

Minėtas yra ypač svarbu pėstininkams, kuriems tenka vaikščioti daug daugiau, negu kitų ginklo rūšių kareiviams. Del to tinkamas kojų laikymas, ypač pėstijoje turi būti gerai žinomas ir sekamas.

Kad kojos neprakaituotų, kitaip sakant, kad jos prakaituotų tik tiek, kiek tas laikomas normaliu dalyku, tai visų pirma reikalinga jas dažnai plauti. Kojos reikia plauti, kad nuvalytum nuo jų prakaitą, kad jos būtų švarios, kad kojų oda geriau galėtų kvėpuoti. Dažnai plaujant kojas, jų oda darosi šviežesnė, atsparesnė, jos nervai sustiprėja ir pradeda valdyti per visą didelį prakaitavimą. Del dažno tikslaus kojų plovimo kojų prakaitavimas gali pranykti. Tik čia reikia pridurti, kad vieną ar dukart savaitėje kojas reikia plauti šiltame vandenyje su muilu, o kitomis dienomis rytais ir vakarais šaltu, kambario šilumos vandeniui. Kaip dažnai kojas plauti, priklauso nuo prakaitavimo didumo. Jeigu kojos ne taip daug prakaituoja, galima jos ir rečiau plauti, ypač žiemos metu. Jeigu pradėti tokį kojų gydymą žiemos metu, reikia iš pradžių pasisaugoti, kad neperšaltų; nuplovus kojas reikia tuojau jas sausu rankšluosčiu gerai nušluostyti ir tuojau kojas apsiauti, jeigu bus rytas, ar gulti lovon, jeigu bus vakaras.

Žinoma, vienas kojų plovimas šiuo reikalu nepadės, jeigu autai bus purvini, prasmirdę. Atatinkamai reikia nešioti švarūs autai, avėti sveiki, švarūs, gerai užlaikomi batai.

Minėtų priemonių dažnai visai pakanka, kad panaikinti kojų prakaitavimas. Bet jeigu taip darant mėnesį, kitą laiką ne bus galima susilaukti teigiamų pasėkmių, tai čia jau reikia kreiptis į savo dalies gydytoją, kad jis kuriais nors tinkamais vaistais padėtų tokiam kareiviui sutvarkyti kojų prakaitavimo klausimą.

Čia dar bendrai galima pasakyti, kad juo visas žmogus yra sveikesnis, tuo mažiau jo kojos prakaituos, o jeigu ir prakaituotų daugiau, tai žymiai greičiau jų prakaitavimą galima gražinti į paprastą vagą.

Yra dar viena gera priemonė sutvirtinti, sunormuoti kojų prakaitavimą, tik deja, kariuomenėje nevisiems ir nevisada prieinama. Yra tai vaikščioti basam ar bent progai pasitaikius, batai nusiauti. Tada prie kojų odos daugiau prieina tyro oro, oda gali geriau kvėpuoti ir nuo to ji įstiprėja.

Iš kalbėto matyti, kad kojų prakaitavimas, jeigu tai nėra bendro silpnumo reiškinys, tai yra vien nemokėjimas jas tinkamai laikyti, arba tingėjimo, apsileidimo išvada.

Prisiminkime, kad prakaituotos kojos biauriai dvokia, kad del to kvapo patsai žmogus lieka nepakenčiamu, o matydami, kad visai nepainiu būdu galima nusikratyti tos biaurios kojų ligos, neatidėliodami nė vienos dienos susirūpinkime jomis ir tuojaus pradėkime jas tinkamai laikyti.

Gyd. mjr. Petraitis.

1925. m. kariuomenės švietimo ir kultūros darbo apyskaita.

(Žiūr. „Kario“ 25. nr.).

1. *artilėrijos pulkas.* Prisiuntė tik viena baterija. Mokyta normaliai tik naujokai; senieji kareiviai, del rikiuotės ir ūkio darbų mokyta pripuolamai. Analfabetų skaičius po rudens šaukimo sudarė net 33%. Atskiros mokyklos baterijoje nebuvo.

Kareivių bibliotekoj buvo 600 kn. Laikraščių gausna mažiau, kaip kitos dalys.

Paskaitų buvo 2; vakarėlių 1 (per baterijos šventę). Kareiviai lankė ir vietinio pėst. pulko vakarėlius kartu eidavo ir į kinematografą. Baterija pamėgo sportą; įrankių turi; savo apygardos sporto šventėje laimėjo prizą už ieties mėtymą.

2. *artilėrijos pulkas.* Iki 1925. XI. mėn. kiekvienoje baterijoje veikė švietimo komisija. Nuo kalbamo laiko

tęs žemėn ir jį arklys sutrypęs, kitas apie kulkosvaidį kalba, ir trečias kokį tai vežimą mini. Žodžiu, sunku suvokti kas ten buvo. Šiaip visi kazokai kalba, kad bolševikai iš kulkosvaidžių juos apšaudė...

— Galima, tamista vade, nedrašiai paklausė pažįstamas karininko balsas.

— Prašau.

— Aš galiu eiti? pažymėjo feldšeris.

— Gerai, ačiū!

— Na sakyk, sotnike*), kas ten atsitiko po šimts pypkių. Čia tokį aliarmą pakėlė parskutę kazokai, kad stačiai nežinai nei ką daryt, nei galvot. Pranešimų nėra, šiaip žinių jokių, o parbėgę vyrai visi vienu balsu tvirtiną esą bolševikai jau čia pat. Nors sėsk į baltą ir bėk.

— Mat, tamsta vade, del pranešimų, tai aš nieko negalėjau padaryt. Pats, kaip jūs žinote, buvau pėsčias, o kai visi pradėjo bėgti, tai jau kur čia sulaikysi. Tik tai ritas per laukus, kaip vilnys jūroje ir jau. Mėginau stabdyti, bet kur tu juos sustabdysi, tratija sau ir gana, tartum visi apkurtę būtų...

— Na gerai, o kas vis tik ten buvo, kas jus užpuolė?

— Tai, mat, atėję pradėjome darbą, kaip paprastai. Viskas buvo tyku ir ramu. Sargybiniai stovėjo

*) Kazokų karininko laipsnis, atatinkanti mūsų vyr. leitn. laipsniui.

savo vietoj, pranešimų jokių nebuvo. Tik štai nežinia iš kur ir kaip atsirado kulkosvaidis. Kai sutratėjo, tai ir pasklido visi mano kazokai, kaip kurapkos po lauką. Visi pradėjo bėgti, o kai pradėjo, tai ir bėgo tur būt iki pat namų. Štai ir visa istorija.

— Gerai, o kaip tamsta manai, ar tikrai jus iš kulkosvaidžio apšaudė?

— Aš labai abejoju! Man atrodo, kad greičiausiai prie mūs prisiartino vienas kitas bolševikų žvalgas ir pagąsdino mus tarškeline*). O kadangi, kaip patys žinote, mes neturėjom nė vieno šautuvo, tai užteko vienam kitam riktelt „kulkosvaidis“, kai visi leidosi namo.

(Bus daugiau).

Rasėnių Tomas.

*) Panašios tarškalinės yra ir karo lauke vartojamos. Joms norima paprastai priešininką suklaidinti. Tarška kaip t kras kulkosvaidis tik kulkos nelekia.

Džiaugiasi iš vagies nelaimės.

— Ko taip juokies, Stasy, ar nematai, kad vagis pro langą lenda į tavo kambarį.

— Užtat ir juokiuos, kad matau. Mano pati pamany, kad tai aš grįštu namon taip vėlai. Tai užkurs, vargšui, puikią pirtelę. Kad gaus, tai gaus. Sveiko kailio nebeišneš.

liko tik vieno pulko švietimo komisija. Mokymas ėjo baterijų mokyklose; pastarose buvo du skyriai „*tvirtesni ir silpnėsi*“. Švietimo pamokoms buvo skirta 4 val. savaitėje. Vadovėlių yra pakankamai, bet įvairūs. Leidžiant atsargon analfabetų buvo 3,5%. 1926. I. 1. d. pulke buvo: visiškų analfabetų — 0, mokančių skaityti 8% ir mokančių skaityti ir rašyti 92%.

Kareivių bibliotekų yra 3; knygų 1981; skaitė 145 kareiviai, perskaitė 734 kn., skaityklų 3 (faktinai klasės). Laikraščių gaunama mažiau kaip kituose pulkuose; jie 3 dienos guli skaitykloj, po to komplektuojami. Paskaitų buvo 18. Ekskursijų 1 į Ž. Ū. ir Pr. Parodą ir Karo Muziejų Kaune. Bendro klubo nebuvo. Kareiviai iš viso tik 2 kartus buvo nuvesti į kinematografą. Sporto įrankių pakanka.

3. *artilėrijos pulkas*. Mokymas ėjo pagal K. A. M. įsak. 1925. m. 36. nr. ir pradžios mokyklos programą. Mokė 3 — 4 val. savaitėje; *Analfabetų skaičius per metus nuo 33% krito iki 2%*. Vasaros metu švietimo darbas nėjo sena vaga. Priežastis — pasiruošimas šaudymui poligone.

Visiškų analfabetų leidžiant atsargon nebuvo. Kareivių bibliotekų yra 4; knygų 2186; (vadovėlių, brošiūrų kartu). Skaitė per 50 — 60%. Daug knygų gauta iš Karo Mokslo Skyriaus. Atskirų skaityklų nėra, jas pavaduoja klasės. Laikraščių gaunama, kaip ir kituose artilėrijos pulkuose.

Paskaitų buvo 7. Ekskursijų 1 į Ž. Ū. ir Pr. Parodą Kaune. Pulkas suorganizavo futbolo komandą, įsigijo pakankamai ir sporto įrankių. Buvo net ir stygų orkestras.

Pulkas rengė gegužines, vakarėlius su vaidinimais, šokių vakarėlius, lankė kinematografus ir valstybinę dramą bei operą (skaičius nepažymėtas). Įsigyta gramofonas, sieninių paveikslų.

4. *artilėrijos pulkas*. Mokymas ėjo pradžios mokyklos programa. Buvo skirta 3 val. savaitėje, *be to, buvo dar mokoma ir netarnybos metu*. Mokė baterijų karininkai. Visiškų analfabetų metų pradžioj buvo 48, gale tik 2 ir tie ilgesnį laiką išbuvę ligoninėje.

Bibliotekų yra 4; jos turi kartu su vadovėliais per 1000 kn. Paskaitos buvo rengiamos iš karo istorijos, geografijos, gamtos ir kitų sričių (skaičius nepažymėtas). Ekskursijos buvo tik į Ž. Ū. ir Pr. Parodą ir Karo Muziejų Kaune. Laikraščiai skaitomi skaityklose (faktinai klasės). Jų gaunama, kaip ir kituose artilėrijos pulkuose.

Vaidinimų buvo maža; daugiausia buvo šokių vakarėlių, buvo ir keli koncertai. Kinematografu naudojosi kartu su vietiniu pėst. pulku. Sportas: futbolas ir lengvoji atletika; įrankių pakanka.

Mokomoji baterija. Leidžiant atsargon analfabetų nebuvo. Kareivių biblioteka yra, ji kartu su vadovėliais turėjo daugiau kaip 600 kn. Laikraščių buvo pakanka-

mai. *Kareiviai daugiausia įdomavosi „Kario“ skaitymu*. Bendro turinio paskaitų buvo 11, į ta skaičių neįeina paskaitos iš agronomijos, kuria būta apščiai. Ekskursijų būta į Ž. Ū. ir Pr. Parodą, Karo Muziejų ir parodomuosius laukelius.

Buvo surengta 5 vakarėliai, po vaidinimo būdavo koncertas ir šokiai. Vien šokių vakarėlių nebuvo rengta.

Sportu įdomavosi, bet jo praplėsti neteko, nebuvo tinkamo organizatoriaus.

Aviacija. Mokymas ėjo pagal K. A. M. įsak. 1925. m. 36. nr., visą programą išėiti neįstengta.

Kareivių bibliotekų yra 6; jos, kartu su vadovėliais, turi 1732 kn. Įsigyta daug knygų. Paskaitų rengta daugiausia iš žemės ir ūkio srities; kai kuriose eskadrilėse paskaitoms buvo skirta kas savaitė net 4 val. Ekskursijų būta į Ž. Ū. ir Pr. Parodą, Karo Muziejų ir Kauno apylinkes. Spektaklių buvo mažai: daugiausia buvo ruošiami vakarėliai, yra savas kinematografas.

Sportas: futbolas, beisbolas, lengvoji atletika. Atskiro kareivių klubo nėra. Laikraščių gauna kaip ir kitos dalys. Buvo stygų orkestras.

Šarvuotųjų rinktinė. Mokymas tvarkomas, kaip ir kitose dalyse. Savaitėje buvo skirta 2 val.

Kareivių bibliotekoje buvo 767 kn. Bendros skaityklos nėra. Laikraščių gaunama pakankamai.

Paskaitų buvo 6; šokių ir žaidimų vakarėlių 9. Pajamų buvo 1253 lt. 70 cnt.; jų dalis išleista žemėlapių, vadovėlių, mokslo priemonių pirkimui.

Drausmės kuopa. Mokykla yra tik analfabetams. Moko vienas mokytojas. Analfabetų skaičius žymus, pav. 1926. I. 1 d. buvo 30%. Kareivių biblioteka yra; knygų 169. Prie bibliotekos yra ir skaitykla. Klubo nėra. Laikraščių gaunama pakankamai.

Paskaitų buvo 32. Ekskursijų 1 į apylinkes. Vakarelių — 2. Kuopoje yra 2 futbolo komandos.

Karo kalėjimas. Naujokų negaunama. Nuolatinė sudėtis mokoma dėl nuolatinių darbų nereguliariai. *Kareivių bibliotekos nėra*.

Karo Ligoninė. Per metus iš viso buvo tik 30 skaitymo ir rašymo pamokų. Dėl didelių darbų, jei šioj srityj ir buvo kas nors daroma tai vakarais. Mokymą apsunkina ir ta aplinkybė, kad komandos sudėtis labai įvairi, daugiausia nelietuviai ir analfabetai. Paskaitų buvo 6, koncertų 3.

Biblioteka yra bet iš valdžios tam reikalui lėšų nebuvo gauta; knygų 2500. (aukos). Laikraščių gaunama pakankamai.

Igulios Ligoninė. Apyskaitos nėra. Kareivių biblioteka yra; knygų apie 700, bet jų dalis jau susenusi ir suplyšus.

Vyr. Štabo raštininkų kuopa. Spektaklių buvo 2. Laikraščių gaunama pakankamai. Raštininkai įdomavosi sportu. Švietimo reikalams gauta 878 lt. 40 cnt.

Pik. ltn. *Burokas*.

Atsisveikinimai ir pasveikinimai.

Respublikos Prezidento A. Stulginskio atsisveikinimas. „Kariuomene! Šešerius metus stovėjęs Tavo priešakyj, nūnai apleisdamas šią aukštą vietą skaitau savo kilnia pareiga pasakyti Tau, brangi Kariuomene, mano nuoširdų sudiev.“

Per tą laiką man teko pergyventi daug su Tavim, Kariuomene, daug sunkių ir skaudžių valandų, teko man būti taipgi artimu liudininku Tavo garbingų žygių ties Širvintais ir Giedraičiais. Mūsų bendrai pergyventos ir nuliūdimo ir džiaugsmo valandos amžinai pasiliks Tavo, Kariuomene, ir mano atmintyj.

Siandien atsisveikindamas su Tavim, Garbinga Kariuomene, širdingai dėkoju Tau už tuos narsius žygius, už žutbūtinę kovą, pakeltas mūsų Nepriklausomybę

somybę beginant, dėkoju už ištvermingą ir ištikimą tarnybą, už budrų stovėjimą Lietuvos Nepriklausomybės sargyboje, už tą didelį darbą, kurs yra atliktas kuriant kariuomenę ir ją mokinant.

Aš giliai geidžiu, kad Tu, Lietuvos Kariuomene, auklėdamos Tautos idealais, būtum visuomet tvirta tautine dvasia, valstybiniu pasiryžimu ir padėtum, pagaliai, Lietuvių Tautai atvaduoti mūsų brolius ir senąjį Gedimino pilį.

Valio Nepriklausoma Lietuva! Valio Lietuvos Kariuomenė!

Kaunas, 1926. m. birželio m. 8. d.

Respublikos Prezidento Dr. K. Griniaus pasveikinimas. „1926. m. birželio m. 7. d. III. Sei-

mo aš esmu išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu. Einant Konstitucijos 53. §, man teko aukšta garbė stoti visų Respublikos ginkluotų pajėgų priešaky. Sveikinu mūsų narsią, išsvermingą ir drausmingą kariuomenę. Jos garbingi tėvynės gynimui netolimos praeities žygiai yra tvirta garantija, kad Lietuvos Respublikos Nepriklausomybė ir garbė nebus priešininkų įžeista. Aš gi, kiek galėdamas, stengsiuosi rūpintis mūsų ginkluotų pajėgų reikalais.

Kaunas, 1926. m. birželio m. 9.“

Kariuomenės gyvenimas.

— **Kariuomenė atsisveikino su senaisiais savo viršininkais.** Birželio m. 18. d. karininkų Ramovėj Krašto Apsaugos Ministerijos ir atskirų kariuomenės dalių karininkai suruošė išleistuves buvusiam Respublikos Prezidentui A. Stulginskiui ir buvusiam krašto apsaugos ministeriui dr. L. Bistrui. Išleistuvėse dalyvavo 116. žmonių.

Čekoslovakų karo dovana. Birželio m. 20. d. Čekoslovakijos konsulas prof. Galia įteikė Čekoslovakijos „Baltojo Liūto“ karo ordiną gyd. gen. ltn. Nagevičiui ir aviacijos viršininkui gen. ltn. Kraucevičiui. Prieš įteikiant ordiną, prof. Galia iškilmingai uždėjo vainiką ant paminklo žuvusiems del Lietuvos laisvės.

Su malonumu tenka pabrėžti, jog čekai nebe pirmą kartą viešai pasauliui parodo savo simpatijų Lietuvai ir ypač mūsų kariuomenei.

— **Aukštųjų Karininkų D. L. K. Vytauto Kursų VI-ta laida** įvyks liepos mėn. 15. d. Todel visų laidų karininkai maloniai kviečiami dalyvauti Kursų VI-tos laidos išleistuvėse.

P. p. karininkai sutikę dalyvauti laidos iškilmėse (aktas ir iškilmingi pietūs) prašomi iki liepos mėn. 5. d. apie tai suteikti žinių kursų ūkio dalies vedėjui.

Išlaidos pietums numatomos arti 15 — 20 litų.

Kursų viršininkas

ir VI. laid. karininkai klausytojai.

Kęstutiečiai moka gražiai pažaisiti. Birželio m. 6. d. pulko švietimo komisijos teatro sekcijos rūpesčiu buvo suruošta Aukšt. Panemunės miške ant Nemuno kranto gegužinė. Dalyvavo pulko vadas su žmona ir beveik visi pulko karininkai su šeimynomis.

Vieta labai graži: iš vienos pusės Nemunas, o už aukštos topolių alėjos toliau tunelio kalnas; iš kitų 3 pusių supa pušyno miškas. 15. val. pasibaigus pulko orkestras dar sugriežė keletą maršų. Po šio prasidėjo šokiai ir žaislai.

Be savo pulko šeimynos, prisirinko nemažas skaičius ir šiaip jau publikos.

Iš pat pradžių kareiviai lyg ir nedrąsūs buvo, bet vėliau ūpas pagerėjo. Visi linksmi šoko ir žaidė ligi sutemos.

Geistina, kad rengiant tokias gegužines, kareiviai turintieji saviškius, pažįstamas ar pažįstamus, iš anksto juos kviestų ir atėjus į gegužinę nereikėtų žiopsoti ar dairinėti, kur nučiupus kokią mergelę, su kuria galima būtų pašokti ar pažaisfi.

Dėliai tvarkos nieko blogo negalima pasakyti. Visi laikėsi labai gražiai, girtų nebuvo. Tas daro kęstutiečiams garbės, kad moka padoriai pasilinksminti.

L. Stirniukas.

Užsieniai.

— **Kongresas lietuvių—latvių tautoms susiartinti.** Birželio m. 17. ir 18. d. įvyko Rygoj trečias lietuvių latvių vienybės kongresas. Kongresas priėmė

visą eilę rezoliucijų, kurios kviečia kuo greičiausiai sudaryti Pabaltijo valstybių sąjungą, susiartinti su latviais ūkio srityje, abiejų valstybių gyventojams suteikti lygias teises, būtent, kad latviai Lietuvoj turėtų lygių teisių su lietuviais nejudomam turtui įsigyti ir priešingai, suderinti abiejų šalių teisę, įvairioms organizacijoms susipažinti su vieni kitų veikimais, vieni kitiems padėti užsieny, ir t. t. Be to, kongresas pareiškė griežtą protestą prieš lietuvių mokyklų persekiojimą Vilniaus krašte.

Kitas tokių kongresų įvyks kitais metais. Bendrai jie daromi nuo 1924. m. kasmet. Pernai buvo Kaune, o užpernai Rygoj.

— **Ką amerikiečiai sako apie Lenkiją.** Amerikiečių laikraštis „Tribune“ rašo, kad Pilsudskis, pagaliau, pasiekė taip jo siekiamą diktatorišką galią. Bet ši jo diktatūra gali būti labai pavojinga Europos taikai. Dabar Pilsudskis turi daugiau teisių, negu karo metu turėjo gen. Ludendorfas Vokietijoje. Be to, tas pats laikraštis sako, jeigu Lenkija sakosi norinti geru gyventi su savo kaimynais, tai kam ji dar didina savo kariuomenę. Dabar Lenkija turi 400.000 kariuomenės, bet Pilsudskiui dar jos maža.

— **Ir lenkams galva sopa del zлото.** Lenkų pinigais zlotas taip pat nepastovi vietoj ir dažnai pasileidžia riedėti pakalnėn. Dabar Lenkijos vyriausybė vėl susirūpino, kaip sulaukyti paslankų riedėti zlotą. Sumanė finansų ministeriui suteikti kuo plačiausių teisių, kuris galėtų imtis kuo griežčiausių priemonių. Tarp kitko bus uždrausta privatiems bankams ir asmenims pirkinėti svetimą valiutą.

— **Nesiseka Prancūzijos kabinetams.** Nepastovus prancūzų frankas, riedėdamas žemyn, drauge su savimi traukia ir ministerių kabinetus. Ten kabinetų amžius trumpas. Pastaruoju laiku vėl atsistatydino Briando kabinetas. Priežastis ta pati — nelaimingas frankas. Naujam kabinetui sudaryti vėl buvo pavesta tam pačiam Briandui, kuris savo amžiuje jau keliolika kabinetų yra sudaręs. Bet pastaruoju laiku Briandui nepasisekė sulipdyti kabineto ir pavestas Heriotui. Bet nesitiki, kad ir Herioto kabinetas ilgai gyventų.

— **Ir su duona nekaip.** Prancūzų parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo vyriausybė galės visai arba dalinai panaikinti javų muitus, jeigu krašte pradėtų pabrangti duona.

Karo kronika.

— **Raudonasis oro laivynas manevruoja.** Novorosijske (prie Juodosios jūros) prasidėjo Sovietų oro laivyno manevrai. Manevruose dalyvauja bombonešių ir žvalgybos eskadrilės, taip pat ir jūrų oro laivynas (hidroplanai).

Manevrų tikslas parodyti, kaip reikia ginti odų jūrų pakrančius iš oro, tolimus jūrų žvalgymus ir kaip palaikyti sausumos jėgas apsiginant.

— **Vis dar jai maža.** Lenkijos prezidentas Mosickis paskyrė Pilsudskį pirmininku vienos karo tarybos, kuriai pavesta pertvarkyti lenkų kariuomenę. Lenkai nori iš visų tinkančių karo tarnybai vyrų sudaryti stiprią kariuomenę.

— **Kas mano apie tą nebekalbėkime.** Piruošiamosios nusiginklavimo konferencijos paskirta karo žinovų komisija nutarė paruoštus kariuomenės rezervus, esančią sandėliuose karo medžiagą, o taip pat kariškas jaunimo organizacijos laikyti neįveinančiomis sumažinamų karo pajėgų skaičių.

Šis nutarimas nepatiko Vokietijai, Anglijai ir Brazilijai. Amerikos Jungt. Valstybės ir dar keturios valstybės nuo balsavimo tuo reikalu susilaikė.

— **Pagalio vokiečių.** Amerikos Jungt. Valstybių viceprezidentas Dawes, kuris yra sustatęs planą kaip Vokietija turi išsimokėti savo karo skolas, pareiškė, jeigu sakyti mokesčiai vokiečiams būtų tokie sunkūs, kad jie galėtų atimti iš vokiečių tautos visą gyvenimo džiaugsmą, tai kalbamąjį planą būtinai reikės pakeisti.

— **Neranda kaltininkų.** Vieno Amerikos universiteto istorijos profesorius Dr. Macdonaldas pareiškė, kad gerai peržiūrėjus politikos ir karo raštus, nieku būdu negalima primesti kaltę vienai arba kitai valstybei už didžiojo karo pradėjimą.

— **Pailgino sutartį.** Birželio m. 14. d. Jugoslavija, Čekoslovakija ir Rumunija pailgino dar trejiems metams savo apsigynimo sąjungą.

— **Derasi del Maroko.** Birželio m. 14. d. Paryžių prasidėjo prancūzų ir ispanų derybos del sumušto Maroko. Derybose iškilo sunkus klausimas del Abd-el-Krimo. Prancūzai nenori jo atiduoti ispanams, nes Abdulis pats pasidavė prancūzams ta sąlyga, kad jie jo neišduos ispanams. Manoma, kad abi pusės susitars išstremti Abdulį į Madagaskaro salą.

— **Rusai plaukios Mongolijoje.** Sovietai su Mongolija pasirašė 10 metų sutartį, kuria rusų laivams leidžiama plaukioti Mongolijos upėmis ir taip pat pasirašyta karo sutartis.

Spaudos apžvalga.

„Sporto“ 39. nr. Kr. puola kariuomenės sporto draugijos veikimą, būtent del buvusios žygiuotės pilnoje šarvuotėje Kauno įguloj ir kt. Kr. rašo, kad toks žygiavimas pavasarį netinka, nes kariams per žiemą mažai arba visai netenka treniruotis žygiavime, o tai vasaros meto darbas. Tokiai sporto šakai, kuriai nebuvo progos ir galimybės pasiruošti, negalima daryti rungtynių.

Kr. siūlo patiekti naujokams — sportininkams geras sąlygas užsiiminti, o jau po to rengti rungtynes.

Dabar jau „Sportas“ eina kas savaitė.

„Kardo“ 16(40). nr. B. P. rašo del liktinių puskarininkių palikimo mūsų kariuomenėj. Jis kelia klausimą del ko mūsų puskarininkių maža pasilieka liktiniais ir siūlo ne tik pagerinti jų gyvenimą, bet ir pakelti jų vardą kareivių tarpe. Tarp kitko siūlo, kad priimant puskarininkius liktiniais, nestatyti jiems jokių laiko sąlygų. Kiek nori, tiek tegul tarnauja, kada nori, tada tegul išeina iš karo tarnybos.

Del liktinių puskarininkių raštininkų, B. P. siūlo pakeisti liktinių raštininkų priėmimo sąlygas, tai yra tą įstatymo punktą, kuris nurodo kiek laiko išbuves atsargoj gali būti priimamas liktiniu. Jis rašo, kad tas raštininkas, kuris išbuves atsargoj nors ir daugiau metų, bet visą laiką raštininkavęs, hus didesnis specialistas ir naudingesnis raštininkas, negu išbuves atsargoj tik tai dvejus metus ir praleidęs tą laiką namie.

Bts.

Kritika ir bibliografija.

Savivaldybių Balsas. Mėnesinis Lietuvos miestų ir miestelių sąjungos laikraštis. Eina pirmieji metai. Redaktorius J. Vileišis. Kaunas, 1926. m. 1-4. nr. Nr. Kaina metams 16 lt.

Laikraštis imasi tiesti tas mintis „kurios visado spindi savivaldybininko darbuotėj“. „Tikroji žmonių meilė ir pilnas žmonių pasitikėjimas bus nuolatinis mūsų kelrodžiu“ rašo redakcija savo vedamame „Mūsų balsas“. Pirmame nr. skaitytini „Apie valstiaus valdybos narių nuo vietos šalinimą“ ir „Ketverių metų su vaikų mirtio-

gumu kova Kauno mieste“ straipsniai. Kariuomenės švietėjams bene bus įdomiausiu 2 Nr.; čia rėndame net kelius švietimo klausimais straipsnius. Jų pirmas „Savivaldybos ir švietimo darbas“. Jame išrodoma, kad nuo 1922. m. iki 1925. m. švietimo darbe „ne tik neiname pirmyn, bet atgal“; tą įrodinėjama skaičiais: 1922. m. buvo mokinių 120.000, 1923. m. — 117.000, 1924. m. — 118.000 ir 1925 m. — 123.000, tuo tarpu kaip autorius išvedžiojama visų mokslo amžiaus vaikų nuo 7 iki 14 m. suskaitoma iki 300.000. Autorius nusiskundžia, kad „visai statybai ir mokyklų remontui teskiriama jau keli metai iš eilės tik apie pusę milijono litų“. Baigdamas straipsnį rašo: „Ženkime prie visuotino ir priverstino mokslo, nes tik tame mūsų valstybės stiprybė ir visa viltis“. Turininga ir įdomi „Iš Kauno miesto mokytojų konferencijos“ apžvalga. Skaitytina „Kauno m. pradžios mokyklų mokinių sveikata“, „Kauno m. savivaldybės viešosios skaityklos“. 3-4. nr. skaitytini: „Miestų ir miestelių išplanavimai“, „Dėliai miestų ir miestelių užstatymo“ ir „Kauno miesto savivaldybės muziejai“.

J. J. Aistis. **Gyvenimo mintys.** „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai, 52 pusl. Kaina 1 lt.

Recenzija jau p. B. Kantvydžio „Lietuvoje“ 1926. m. 130. nr. parašyta. Kareivių bibliotekoms netinka, nes neprieinama mažai išsilavinusiam žmogui, šiaip inteligentui skaitytina.

R. Burokas.

Redakcijos atsakymai.

Trintukui. Galima rašyti „Nr.“ ir „№“. Čia klaidos nebus. Skaičių geriausiai rašyti prieš Nr., būtent, 150. Nr. Tekste rašyti mažąją „n“, pav., 50. nr., bet jei bus parašyta Nr. 50—irgi nebus klaidos.

P. Vainauskui ir Masiokiui. Kr. Aps. Min. Įsak. 48. nr. 1 § Tamstų dalis laikoma specialių ginklų rūšių dalimi ir todėl tenka tarnauti 18 mėnesių. Redakcija už atsakymus jokio atlyginimo neima. Tad Vainausko prašome darbo metu užeikite į Redakciją atsiimti prisiųstą 1 lt.

K. Šereikai. Pirmą turit paskelbti „Lietuvos“ dienrašty, kad pražuvo sakytas liudymas ir skaityti jį nebeturinčiu vertės. Paskui tą skelbimą pridėti prie prašymo savo apskr. karo srities viršininkui, kad jis pasirūpintų išgauti iš kariuomenės archyvo sakyto liudymo dublikatą.

Klaidos atitaisymas.

„Kario“ 25 (369). nr. kariuomenės gyvenime tilpusioj žinutėj „Pirmojo karo statuto lietuvių kalba autorius“ turi būti ne *Zebrys*, kaip ten pažymėta, bet *Žebrys*. Be to, ten nepažymėta kiek egz. „Knigelės del lietuviszkų kareivų Amerikoje“ gavo Centrinė Kariuomenės Biblioteka. Ji gavo 2 egz.

TURINYS

1. Naujas Krašto Apsaugos Ministeris p. l. J. Papeckys	217
2. Tvarkyme santykius savo tarpe	218
3. Lietuvos gyvenimas	219
4. Kojų prakitavimas	220
5. 1925. m. kariuomenės švietimo ir kultūros darbo apyskaita	221
6. Atsisveikinimai ir pasveikinimai	222
7. Kariuomenės gyvenimas	223
8. Užsieniai	223
9. Karo kronika	223
10. Spaudos apžvalga	224
11. Kritika ir bibliografija	224
12. Redakcijos atsakymai	224
Atkarpoje: Panika	219

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius mjr. J. Tomkus.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelaičio ir Gedimino g.

89 391135